

**Kabinet van de Minister van
Landsverdediging**

Lambermontstraat 8
1000 Brussel
Tel : + 32(0)2 550 28 11

**Cabinet du Ministre de la
Défense Nationale**

Rue Lambermont 8
1000 Bruxelles
Tél : + 32(0)2 550 28 11

Toespraak Minister van Landsverdediging Pieter De Crem

Veteranendag

7 april 2009

Monsieur le Chef de la maison Militaire du Roi,

Monsieur le Bourgmestre,

Chers invités de France et des Pays-Bas,

Mesdames, Messieurs les Généraux et Amiraux,

Mesdames et Messieurs en vos grades, titres et qualités,

Reeds 11 jaar lang herdenken we op 7 april alle militairen die sneuvelden tijdens operaties voor vrede en veiligheid. En sinds 2007 wordt op 7 april ook de Veteranendag gevierd.

Dit jaar staat de Veteranendag in het teken van twee thema's. Elk van deze twee

thema's wordt tot leven gebracht door een symbool.

Elke missie vereist een bijzondere inspanning van elk personeelslid. Voor sommigen eist een missie zelfs meer dan het uiterste. Vandaag willen we in eerste instantie hulde brengen aan al wie het leven verloor tijdens een operatie ter verdediging van vrede, democratie en rechten van de mens. Speciaal voor deze Veteranendag werd een brochure ontwikkeld waarin de gevallen soldaten tijdens operaties van het Belgische leger van 1960 tot nu worden vermeld.

Vandaag onthullen we ook een 'herinneringsmuur'. Elke steen van deze muur symboliseert één van onze Belgische soldaten die sneuvelden tijdens een operatie. Deze virtuele muur wordt zo een deeltje van ons collectief geheugen.

Van deze muur gaat niet alleen een herinnering uit. Er gaat vooral een positief geloof van uit, een geloof in een meer vreedzame toekomst. Deze muur staat ook symbool voor de moed, het doorzettingsvermogen en de overtuigingskracht van al wie bereid was en is zijn eigen persoonlijke veiligheid te riskeren voor de menselijkheid van allen. Er bestaat geen krachtiger manier om het belang van waarden en rechten uit te drukken dan door de herinnering aan hun moed, hun offer.

Iedereen bij Defensie voelt zich persoonlijk geraakt telkens het leger één van zijn kinderen verliest. Niemand draagt echter een grotere last dan de kinderen, ouders, familie, vrienden en collega's van de overleden soldaten. Deze muur wil voor hen ook een 'steun'-muur zijn. Deze muur is een symbool voor de steun die zij bij elkaar vinden, in en rond de familie die het leger op zulke moeilijke momenten is.

Deze muur is een symbool voor de steun die de familie en kennissen bieden vanuit de achtergrond - stil, maar onmisbaar - zoals alleen familie en vrienden dat kunnen.

Zonder die stille steun op de achtergrond heeft geen enkele operatie kans op slagen.

Hun stille kracht vormt één van de echte hoekstenen van de internationale solidariteit.

Dames en heren,

7 april is ook de dag waarop, nu 15 jaar geleden, tien Belgen in Rwanda op brutale en immorele wijze om het leven werden gebracht, terwijl zij, ver van huis, hun verantwoordelijkheid opnamen voor de verdediging van vrede voor allen. Hen wil ik vandaag in het bijzonder hulde brengen.

België staat in het krijt bij al wie een offer bracht voor de verdediging van de menselijkheid, waar ook ter wereld. Uit erkentelijkheid noemde Koning Albert I de Oud-strijders daarom, de “eerste schuldeisers van de Natie”. Het bleef niet bij woorden, niet in het minst dankzij een instelling die vandaag uitgegroeid is tot het *Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers*.

Het Instituut neemt dagelijks de taak op zich van de ondersteuning van Oud-strijders zowel op sociaal als op moreel en medisch vlak.

Depuis les deux Guerres mondiales, le nombre d'opérations auxquelles la Belgique a participé n'a cessé d'augmenter. La brochure dont je viens de vous parler, donne un

bel aperçu des nombreuses opérations auxquelles l'armée belge a contribué au cours du dernier demi-siècle.

Souvent, ce sont les vétérans de toutes ces missions eux-mêmes qui, après leur retour, ont perpétué le souvenir de cette période en se réunissant dans le cadre de toutes sortes d'associations patriotiques. Ces associations sont aujourd'hui d'une importance vitale pour l'esprit de corps entre Anciens Combattants ou Vétérans, et indispensables pour la préservation de la Mémoire.

Petit à petit, les vétérans deviennent ainsi les "héritiers naturels" des Anciens Combattants. C'est pourquoi l'Institut National des Invalides de Guerre, Anciens Combattants et Victimes de Guerre a été complété par l'Institut des Vétérans. De cette façon, l'héritage et la continuité des Anciens Combattants sont renforcés par les Vétérans et, qui plus est, assurés pour l'avenir. Ensemble maintenant, ils défendent *partout les mêmes valeurs, le même attachement à la nation, la paix et à la justice.* En plus, l'Institut des Vétérans veille à ce que les vétérans reçoivent la reconnaissance et le soutien auxquels ils ont droit de la part de la Nation. Plus de 15.000 hommes et femmes bénéficient aujourd'hui du titre honorifique de Vétéran. Le statut de vétéran leur donne, en outre, accès aux services sociaux de l'Institut des Vétérans qui apportent un soutien moral et social.

Ce statut est d'ailleurs soumis à révision en ce moment. Et tous les efforts convergent pour que le statut de Vétéran soit élargi à certains autres droits que celui de porter le titre honorifique. C'est une initiative qui reçoit tout mon appui.

Mesdames et messieurs,

Comme vous le voyez, les Vétéran et les Anciens Combattants regardent dans la même direction. Ils visent le même but. Ce sont des alliés naturels ayant pour objectif commun : la transmission du Souvenir aux générations suivantes.

Cet objectif est aussi le second thème de cette édition de la Journée des Vétéran.

Voilà pourquoi les Vétéran reçoivent aujourd'hui un flambeau des mains des Anciens Combattants. Ce passage de flambeau symbolise leur alliance et leur engagement inextinguible pour un avenir de paix et de justice.

Aujourd'hui, plus de 60 ans après la fin de la Seconde Guerre mondiale, les rangs des Anciens Combattants s'éclaircissent de plus en plus. La voix de ceux qui ont vécu les atrocités des deux Guerres mondiales, s'atténue. Ne perdons pas de vue que ce n'est pas notre réflexion qui est notre meilleure mémoire, mais bien notre corps. Notre corps abrite les vraies émotions des expériences passées. Ainsi est-ce toujours la présence des Anciens Combattants qui perpétue le mieux le souvenir – vivant – des pages sombres de notre histoire. Nous devons veiller à ce que leur voix ne s'éteigne jamais. Jamais le souvenir des atrocités des deux Guerres mondiales ne doit devenir

aussi volatil que l'est souvent notre mémoire. Le souvenir forme en effet notre premier rempart contre la récurrence. La mémoire et la paix sont indissociablement liées.

C'est pourquoi la rencontre entre les Anciens Combattants, les Vétérans et les jeunes est tellement importante. Cette rencontre, c'est encore le meilleur gage pour que les générations futures continuent à dire :

« Nooit meer oorlog! »

« *Plus jamais la guerre!* ».

Ces jours-ci, des parallèles sont parfois établis entre la crise économique d'aujourd'hui et la crise du début des années'30. Heureusement, au cours des années, nous avons tiré des enseignements des erreurs et des fautes du passé. Grâce au ressort de la génération d'après-guerre, nous traverserons aujourd'hui cette crise économique sans effusion de sang. Il en fut autrement.

Het doorgeven van de lessen van het verleden bindt Veteranen en Oud-strijders. Vele dreigingen hebben we zo weten te overwinnen. Vele nieuwe dreigingen kunnen we zo opnieuw overwinnen. Sinds 11 september 2001 denken we hierbij vaak aan het terrorisme. Maar ook de recente energie- en voedselschaarste vormen nieuwe uitdagingen voor de internationale vrede en veiligheid.

Daarom zijn vrede en veiligheid geen substantieven. Het zijn veeleer werkwoorden.

Vrede is nooit definitief verworven. Vrede en mensenrechten zijn niet zozeer de afwezigheid van oorlog, maar veeleer de vrucht van democratie, gerechtigheid en wederzijds respect.

Het kwaad is een ingewikkelde zaak. Daarom moeten ook wij ook vandaag nog elke dag onze waarden, principes en moraliteit bijeen rapen en staande houden. Alleen dan kunnen we gerust zijn dat de vlam van democratie, rechtstaat en mensenrechten ook *morgen even helder zal blijven branden als vandaag.*

Het zijn die waarden die ons vandaag bijeen brengen.

Het zijn die waarden die ons ook in de toekomst zullen blijven verenigen.

Ik dank u.